

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-135/23-K

Název	Základní škola a mateřská škola Dolní Žandov, okres Cheb, příspěvková organizace
Sídlo	č.p. 37, 354 93 Dolní Žandov
E-mail	sekretariat@zsdolnizandov.cz
IČO	75005239
Identifikátor	600066517
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Bc. Věra Havlíčková
Zřizovatel	Obec Dolní Žandov
Místo inspekční činnosti	č.p. 37, Dolní Žandov
Inspekční činnost na místě	7. – 9. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Dolní Žandov, okres Cheb, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny.

K datu inspekční činnosti základní škola vzdělává v deseti třídách 161 žáků, z toho 14 žáků v přípravné třídě a 87 v prvním až pátém ročníku. Ve škole je identifikováno 39 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z nichž dvě třetiny jsou na prvním stupni. Deset žáků má diagnostikováno lehké mentální postižení. Jedenáct žáků je vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu. Škola eviduje dva žáky s odlišným mateřským jazykem.

Do mateřské školy je k datu inspekční činnosti ve dvou věkově smíšených třídách zapsáno celkem 35 dětí od dvou do šesti let, z toho dvě děti plní povinné předškolní vzdělávání a dvě děti jsou mladší tří let.

K zájmovému vzdělávání je ve dvou odděleních školní družiny (dále „družina“) zapsáno k pravidelné denní docházce 58 žáků základní školy.

Stravování dětí, žáků a zaměstnanců zajišťuje vlastní školní jídelna. Ke zlepšení stravovacích návyků přispívá zapojení do programů Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol. Pro několik dětí jsou zajišťovány obědy zdarma prostřednictvím neziskové organizace.

Informace o škole jsou dostupné na webových stránkách školy www.zsdohizandov.cz

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) byla do funkce jmenována v srpnu 2021. Cíle stanovené v koncepci rozvoje se škole daří postupně naplňovat, pro jejich realizaci ředitelka vytváří vhodné podmínky. Za prioritní považuje poskytování kvalitního vzdělávání při respektování osobnosti každého žáka a dítěte, prohlubování spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků a dětí při výchovné a vzdělávací práci, stabilizování týmu spolupracujících, kvalifikovaných a aktivních pracovníků a vytvoření pozitivního klimatu ve škole. V prvním pololetí aktuálního školního roku se ředitelka zaměřila na personální oblast, prostřednictvím komplexní analýzy s využitím různých nástrojů (dotazníkové šetření, osobní rozhovory, popř. hospitační činnost) zjišťovala názory na chod školy, potřeby, možnosti a cíle jednotlivých pedagogických a nepedagogických pracovníků. Získané informace a náměty byly využity pro stanovení strategie dalšího směřování školy a promítnou se v konkretizovaných úkolech do aktualizace koncepce rozvoje školy.

Od předchozí inspekční činnosti v roce 2016 došlo k výrazné obměně pedagogického sboru (více jak dvě třetiny pedagogů). K datu inspekční činnosti vzdělávání dětí a žáků zajišťuje téměř plně kvalifikovaný pedagogický sbor. Začínající vyučující mají svého mentora, který je vede po organizační i metodické stránce, četnost náslechnů a hospitací je různá a závisí na uvážení a časových možnostech mentora. Výuku společně analyzují a přijímají opatření k řešení případných problémů. Poznatky předávají neformálně vedení školy.

Ředitelka vytváří předpoklady pro prohlubování odborné kvalifikace a podporuje další vzdělávání pedagogů. Při plánování vzdělávání vychází z reálných potřeb školy. Vzdělávání pro sborovnu bylo v minulém období zaměřené např. na motivační hodnocení žáků, vedení třídnických hodin a první kroky v robotice. Vedení školy, učitelky základní i mateřské školy a vychovatelky školní družiny se vzdělávaly také individuálně dle svých zájmů či potřeb školy. K profesnímu rozvoji pedagogů přispívají i vzájemné konzultace s kolegyněmi při

návštěvách v jiných mateřských školách či hospítce asistentek pedagoga ve třídách se žáky s lehkým mentálním postižením v jiných základních školách.

Rozdělení řídicích kompetencí mezi ředitelku, zástupkyni ředitelky (ta souběžně působí jako výchovná a karierní poradkyně), vedoucí učitelku v mateřské škole a vedoucí vychovatelku je účelné a umožňuje efektivní vedení pedagogického procesu ve škole. V rámci autoevaluační realizují ředitelka a zástupkyně ředitelky hospitační činnost v základní škole a družině zaměřenou cíleně na konkrétní oblasti (např. výuka začínajících učitelů, práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami), vyučujícím je poskytována užitečná zpětná vazba včetně námětů a doporučení pro zkvalitnění výuky. Závěry kontrolní činnosti ředitelka vyhodnocuje a přijímá vhodná opatření. Vedoucí učitelka je pověřena řízením a kontrolou pedagogického procesu v mateřské škole, úzce spolupracuje s ředitelkou školy. Vzhledem ke krátké pedagogické praxi všech učitelek v mateřské škole probíhá kontrolní a hospitační činnost především formou vzájemných hospitací, při nichž hodnotí např. vhodnost volby nabízených činností, metod a forem práce a tím si vzájemně poskytují zpětnou vazbu. Nastavená pravidla fungování školy (školní řády, vnitřní řád) jsou účinná, škola je průběžně aktualizuje podle svých potřeb.

Po předchozí inspekční činnosti škola přijala opatření v oblasti přímé pedagogické činnosti učitelek v mateřské škole, upravila školní vzdělávací programy pro předškolní a základní vzdělávání v souladu s požadavky rámcových vzdělávacích programů, stanovené vzdělávací cíle vycházejí z koncepce školy.

V oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami došlo od předchozí inspekční činnosti k pozitivnímu posunu. Vzhledem k tomu, že podíl žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na celkovém počtu žáků průběžně stoupá a zvyšuje se i počet žáků s lehkým mentálním postižením, škola posílila školní poradenské pracoviště o speciálního pedagoga a logopeda a práci výchovného poradce a školního metodika prevence rozdělila mezi dva pedagogy kvalifikované pro tyto specializované činnosti.

V rámci metodických orgánů školy si vyučující předávají informace o možnostech a potřebách jednotlivých žáků, sdělují si poznatky ze vzdělávacích akcí, zabývají se plněním tematických plánů a organizací různých akcí, vypracovávají pro vedení školy zprávu o své činnosti. Pedagogové se scházejí na pravidelných poradách, kde si operativně vyměňují zkušenosti a informace o výsledcích žáků, metodách a formách výuky a chodu školy, plánují a vyhodnocují školní a mimoškolní akce, poskytují si metodickou podporu. Učitelky mateřské školy si předávají zkušenosti ze vzdělávání, hodnotí kvalitu předškolního vzdělávání a řeší organizační záležitosti na svých poradách. Vedení školy tak vytváří klima podporující spolupráci a vzájemné vztahy mezi pedagogy.

Škola vytváří podmínky pro efektivní fungování žákovského parlamentu, který aktivně participuje na chodu školy, žáci se podílejí např. na tvorbě školních pravidel. Důležitá je vzájemná spolupráce starších a mladších žáků, dochází tak přirozenou cestou ke vzájemnému vrstevnickému učení. Výrazným prvkem je posilování sounáležitosti žáků a učitelů se školou i obcí. Organizací školních aktivit s nadregionálním přesahem se žáci aktivně učí přijímat odpovědnost za svou práci, umí poskytovat i získávat zpětnou vazbu. Škola tak účelně podporuje sociální a občanské kompetence a přispívá k osobnostnímu rozvoji žáků, posilovány jsou hodnoty a principy demokracie. Žáci se také aktivně zapojují do preventivních aktivit, to výrazně přispívá k vytváření příznivého klimatu školy. Škola je efektivně zapojena do spolupráce s jinými žákovskými parlamenty a funguje jako konzultační centrum v Karlovarském kraji v rámci „Sítě škol pro demokracii“.

Prostorové a materiální podmínky umožňují naplňování vzdělávacích cílů stanovených ve školních vzdělávacích programech. Dle finančních možností škola postupně modernizuje

učebny, obnovuje nábytek, učební pomůcky, stavebnice, hry a hračky. Po předchozí inspekční činnosti přijala škola opatření a zajistila v mateřské škole dostatečný počet lůžek pro všechny zapsané děti. Omezený prostor pro cvičení ve třídě starších dětí je kompenzován návštěvami v tělocvičně základní školy, kterou využívají i účastníci zájmového vzdělávání. Přípravná třída i školní družina mají k dispozici vlastní vhodně vybavené učebny s dostatkem pomůcek a her. V rámci spolupráce využívá učebnu hudební výchovy k výuce žáků základní umělecká škola.

Získané finanční prostředky z projektů využila škola na doučování žáků ohrožených školní neúspěšností a na pořízení digitálních učebních pomůcek pro děti i žáky. Všechny učebny jsou připojeny k internetu a jsou vybaveny dataprojektorem. Součástí školního areálu jsou venkovní prostory s bylinkovou zahradou, které jsou využívány k výuce a pořádání školních akcí.

Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro všechny účastníky vzdělávání, vstup do mateřské školy a školní družiny je monitorován prostřednictvím videozvonku, bezpečný vstup a pohyb v budově základní školy zajišťují zaměstnanci školy. Nad dětmi i žáky je v průběhu vzdělávání zajišťován dohled. Na začátku i v průběhu školního roku jsou děti i žáci prokazatelně a přiměřeně svému věku poučováni o bezpečném chování a jednání ve škole i mimo školu. Škola realizuje opatření k prevenci očekávaných forem rizikového chování, žáci, zákonní zástupci a učitelé se mohou obracet se svými problémy na členy školského poradenského pracoviště či ředitelku školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Organizace o vzdělávání v mateřské škole většinou vycházela ze stanovených cílů třídních vzdělávacích programů. Děti měly dostatečný časový prostor pro herní a spontánní pohybové činnosti. Při hrách si děti vybíraly činnosti dle svého zájmu a svých individuálních schopností, nabídka spontánních činností vhodně podporovala rozvoj fantazie a tvořivosti, hledání různých způsobů řešení herních situací, rozvíjela vzájemnou komunikaci a spolupráci. Pravidelně jsou zařazovány řízené pohybové aktivity, mnohdy však s malou intenzitou. Stanovené cíle programově řízených činností postrádaly rozlišování úkolů pro jednotlivé věkové skupiny a většinou nerespektovaly individuální schopnosti dětí. Ve třídě starších dětí převažovaly frontální činnosti se všemi dětmi najednou. Tato doba při souběžném působení učitelek ve třídě nebyla účelně využita pro skupinové, kooperativní a individuální činnosti s rozlišením vzdělávacích cílů vzhledem k věkovým a případně individuálním možnostem dětí, ani pro systematicky plánovanou podporu dětí v posledním ročníku. Ve třídě mladších dětí byly vhodně zvoleny skupinové a individuální činnosti, při nichž si děti mohly zvolit své pracovní tempo a dostatečně procvičit získané dovednosti. Při sebeobslužných činnostech byly děti vedeny k samostatnosti a kulturním návykům při hygieně a stolování. Mohly si vybrat velikost porce a druh nápoje, v průběhu dne přirozeně využívaly pitný režim. I mladším dětem byly nabízeny příbory. Při pobytu venku učitelky důsledně vedly děti k dodržování pravidel bezpečnosti v dopravních situacích, tuto dobu využívaly k naplňování cílů školního vzdělávacího programu a ponechávaly dětem dostatečný časový prostor pro spontánní pohybové činnosti. Při odpočinku jsou respektovány individuální potřeby, dětem s nižší potřebou spánku je nabízen klidný program. Odpolední činnosti navazovaly na dopolední program, dětem byla ponechána možnost výběru podle vlastních potřeb. Učitelky dětem poskytovaly zpětnou vazbu, vedení dětí k sebehodnocení bylo ojedinělé. V průběhu dne ve třídách vládla veselá tvůrčí atmosféra, děti projevovaly pozitivní kamarádké vztahy, zapojovaly se do všech

nabízených činností, vzájemně komunikovaly, v případě potřeby se bez problémů obracely na dospělé. Při hrách dokázaly spolupracovat, vyjadřovat své myšlenky a nápady.

Výuka v přípravné třídě podporovala všestranný rozvoj dětí, činnosti rozvíjely základní motorické a poznávací dovednosti a vyjadřovací schopnosti. Učitelka děti přiměřeně věku motivovala ke vzdělávacím aktivitám, volila manipulační činnosti podporující zájem dětí a rozvíjela jejich grafomotoriku, pravidelně zařazovala odpočinkové chvíle na odreagování ve formě krátkých her, vhodným způsobem vedla děti k dodržování pravidel soužití ve třídě a pozitivně hodnotila výkony dětí po dokončení činností. Svým přístupem vytvářela vstřícné a podnětné prostředí, což mělo pozitivní vliv na efektivitu přípravy dětí ke vzdělávání v základní škole.

Sledovaná výuka ve všech vyučovacích hodinách na prvním i druhém stupni základního vzdělávání byla promyšlená a připravená, vycházela ze školního vzdělávacího programu a rozvíjela především znalosti a dovednosti, méně se zabývala vytvářením postojů žáků. Na počátku vyučovacích hodin byli žáci většinou seznámeni s cílem a průběhem, někdy byl konkrétně formulovaný cíl nahrazen pouze sdělením tématu hodiny, v jednom případě byl cíl vhodně sdělen prostřednictvím literární hádanky, kterou museli žáci vyřešit.

V dobře organizačně i metodicky vedených hodinách na prvním stupni na sebe jednotlivé činnosti vhodně navazovaly. Účelné střídání forem práce (frontální výuka, samostatná práce, práce ve dvojicích či skupinách) a také změny prostoru, kde činnosti probíhaly (v lavici, na koberci, před tabulí apod.) vedly k udržení pozornosti a aktivity žáků. Pro snadnější pochopení a zapamatování učiva žáci využívali širokou nabídku didaktických pomůcek a přehledy učiva dle svých potřeb. Atraktivitu učení a zájem žáků zvýšilo vhodné využívání interaktivních tabulí a tabletů. Učitelky se většinou zaměřily na množství procvičeného učiva, méně se u žáků dařilo rozvíjet kritické myšlení a chápání souvislostí. Učitelkám se dařilo aktivně zapojit všechny žáky do práce v hodině, u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky ověřovaly pochopení. Ve třídách, kde působila druhá učitelka nebo asistentka pedagoga, byly v hodinách využity takové formy práce, které umožňovaly individualizovaný a diferencovaný přístup k potřebám všech žáků. Například v jedné hodině se asistentka a učitelka v činnostech střídaly, ve chvíli, kdy se učitelka věnovala žákům s lehkým mentálním postižením, pracovala asistentka pedagoga s intaktními žáky, navíc si mohli žáci při řešení úloh vybírat úlohy s různou kognitivní náročností a docházelo tak k akceleraci nadaných žáků. V hodině s menším počtem přítomných žáků a převahou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se učitelce dařilo vhodně stanovit cíl hodiny v oblasti dovedností žáků vztaheném k reálnému životu a dle potřeb žáků, s využitím kreativních podnětů účelně rozvíjela komunikační schopnosti žáků včetně schopnosti sebehodnocení. Práce s chybou ve výuce byla efektivní, učitelky vedly žáky k identifikaci chyb a jejich opravě. Ve všech třídách byla velmi přátelská a příjemná atmosféra, která vybízela žáky k učení. V závěru většiny vyučovacích hodin poskytly učitelky žákům možnost zapojit se do hodnocení hodin formou sebehodnocení, v některých třídách se žáci vyjadřovali k vlastnímu pokroku. Vzájemné hodnocení žáků nebylo využito.

Při výuce na druhém stupni někteří vyučující efektivně kombinovali různé formy práce (frontální výuku, práci ve dvojicích, skupinovou a samostatnou práci žáků), vhodně formulovanými otázkami se jim většinou dařilo motivovat a aktivizovat žáky, kteří využívali zkušenosti z reálného života a dříve získané znalosti a dovednosti, bez obav komunikovali a sdělovali své názory či nápady. Při samostatné práci zaměřené na procvičování a upevňování učiva vyučující poskytovali žákům přiměřenou podporu a zpětnou vazbu, ve většině hodin byla účelně využita práce s chybou. K rozvoji klíčových kompetencí žáků vedla práce skupinová či ve dvojicích, při které si žáci rozdělili role, spolupracovali a cíleně diskutovali

při řešení úkolu. Naopak neefektivní byla práce ve dvojicích, při které žáci nespolečně pracovali, či výuka vedená frontálně s občasnou interakcí učitele se žáky, jednotvárnost vedla k pasivitě a ztrátě zájmů některých žáků. Ve sledovaných hodinách nebyli žáci většinou vedeni k využívání různých zdrojů pro vyhledávání, třídění a interpretaci informací potřebných při řešení úkolu, úlohy vedoucí k rozvoji kritického myšlení byly využity pouze ojediněle. Přínosná byla pro žáky hodina, v níž vyučující nepředávala hotové poznatky, učila žáky argumentovat, vyhodnocovat a diskutovat o problému. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami pracovali ve sledovaných hodinách dle svých možností a schopností za pomoci dalšího pedagoga nebo asistentky pedagoga se třídou nebo se vzdělávali podle individuálního plánu, využívali přehledy učiva či speciální pracovní sešity. Ostatní žáci plnili většinou stejné typy úloh, pouze ojediněle byla pro rychlejší žáky či žáky se zájmem o daný předmět připravena další práce navíc. Vyučující respektovali individuální tempo žáků a poskytovali jim dostatek času pro řešení úlohy. Pro snadnější ukotvení učiva a zvýšení názornosti výuky vyučující jen v menší míře účelně využili učební pomůcky či didaktickou techniku k prezentaci učiva či zadání úkolů. Prostředky informačních a komunikačních technologií byly žáky cíleně využity pouze v jedné z vyučovacích hodin stejně jako sebehodnocení žáků jako prostředek pro aktivní zapojení žáků do učebního procesu a uvědomění si zodpovědnosti za vlastní učení. Vzájemné hodnocení žáků zařadila vyučující pouze v jedné hodině. Před závěrem hodiny někteří vyučující shrnuli průběh hodiny, práci žáků chválili, ale zapojení žáků do zhodnocení výuky s ohledem na vlastní učení bylo pouze ojedinělé. Vyučující přistupovali k žákům s respektem, při výuce vytvářeli příjemné a pozitivní klima.

Hodina předmětu speciálně pedagogické péče byla pestrá, učitelka zařadila herně motivované činnosti, které byly podpořené didaktickými pomůckami nebo pracovním listem. Výuka byla vedena s jedním žákem, což vyučující umožnilo se mu individuálně věnovat a cíleně rozvíjet jeho oslabené oblasti. Žák tak měl dostatek času na vypracování a kontrolu zadaných úkolů, na identifikaci vlastních chyb a zjištění jejich příčiny za pomoci vyučujícího. Možnost pracovat vlastním tempem a efektivní zpětná vazba tak přispívaly k zamezení opakování stejné chyby a nácvičku postupu při vypracování obdobných úkolů.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině byl sledován při ranních i odpoledních činnostech. V ranních hodinách měli účastníci prostor pro relaxaci a spontánní hry. Po obědě si účastníci volili činnosti podle svého zájmu. Ke kompenzaci únavy z vyučování přispělo zařazení pohybových aktivit venku a her zaměřených na podporu hrubé motoriky, koordinaci pohybu a postřeh. Společné aktivity rozvíjely komunikativní a sociální dovednosti účastníků, výtvarné činnosti zase tvořivost, jemnou motoriku a praktické dovednosti. Vychovatelky vedly účastníky k aktivnímu trávení volného času a ke vzájemnému respektu, svým partnerským přístupem k nim a volbou aktivit vhodně přizpůsobených potřebám a věku účastníků vytvářely vstřícné klima podporující smysluplné využití volného času účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky mateřské školy sledují a písemně zaznamenávají pokroky dětí ve všech vzdělávacích oblastech, záznamy dosud neobsahují závěry pro jejich další individuální rozvoj, které by se promítaly do plánování a realizace vzdělávacích cílů. Po ukončení integrovaných bloků pravidelně vyhodnocují výsledky vzdělávání, hodnotící činnost ale zatím není promyšleně provázána evaluačním systémem nastaveným školním vzdělávacím programem. Děti se bezpečně orientují v budově i mimo ni, dokáží uplatňovat osvojená pravidla soužití ve třídě a pravidla bezpečnosti při pobytu venku. Mají osvojené elementární

poznatky o okolním prostředí a významu životního prostředí. Sebeobslužné a pracovní dovednosti jsou přiměřené jejich věku.

Mateřská škola soustavně rozvíjí spolupráci s rodiči. Pořádá třídní schůzky a společné akce pro rodiče a děti. V případě potřeby spolupracuje s odbornými pracovišti. Spolupráce se základní školou je zaměřena zejména na vzájemnou informovanost o připravenosti dětí k povinné školní docházce a přípravu společných akcí.

Škola se zabývá přípravou dětí v přípravné třídě na přechod do první třídy, získané dovednosti a návyky snižují riziko případné školní neúspěšnosti. Informace o dosažené úrovni dětí získává učitelka na základě pravidelně prováděné diagnostiky a ze zavedených portfolií, které umožňují sledovat individuální pokrok dětí. Dílčím nedostatkem je nestanovení prognózy dalšího rozvoje dětí pro plánování výchovně vzdělávací činnosti. Efektivní je spolupráce učitelky přípravné třídy s budoucí učitelkou prvního ročníku, která ji poskytuje metodickou podporu. Rodiče jsou informováni o pokroku svého dítěte na třídních schůzkách nebo individuálně.

Ke zjišťování a vyhodnocování individuálních výsledků vzdělávání žáků pedagogové využívají různé nástroje interního ověřování znalostí a dovedností žáků. Pro informování zákonných zástupců o průběžných výsledcích žáků škola využívá školní elektronický informační systém, dvakrát ročně třídní schůzky a v případě potřeby osobní konzultace.

Výsledky žáků a tříd jsou sumarizovány a projednávány na čtvrtletních jednáních pedagogické rady. Pozornost je věnována výsledkům žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, případně žákům nehodnoceným a neprospívajícím, žákům s vysokou nebo neomluvenou absencí. Pedagogové analyzují důvody školní neúspěšnosti a stanovují opatření pro zlepšení v následujícím období. Výsledky vzdělávání dokládají vysokou účinnost přijatých opatření. Ve školním roce 2021/2022 prospělo s vyznamenáním na prvním stupni 75 % a na druhém 35 % žáků (celkem 58 %), pouze dva žáci neprospěli. V prvním pololetí školního roku 2022/2023 prospěli všichni žáci.

Od předchozí inspekční činnosti přijala škola opatření ve vztahu k vyhodnocování kázeňských opatření. U některých vyhodnotila časté ukládání jako neúčinné (např. napomenutí třídního učitele za zapomínání pomůcek) a zvolila jiný způsob, který je ve vztahu k tomuto jevu efektivnější. Chování žáků v průběhu školního roku hodnotí většinou třídní učitelé. Nejčastěji řešeným rizikovým jevem na škole je dlouhodobě omlouvána absence (s podezřením na skryté záškoláctví). Při jeho řešení škola přijala opatření, systematicky zjišťuje zavinění žáka, spolupracuje s orgánem sociálně právní ochrany dětí. K motivaci žáků škola využívá výchovná opatření ve formě pochval, oceňuje žáky, kteří mají výborné výsledky nebo kteří reprezentují školu ve sportovních soutěžích nebo předmětových olympiádách. Pozitivní je, že počet udělených pochval výrazně převyšuje počet uložených kázeňských opatření.

Školní poradenské pracoviště má nastavená jasná pravidla fungování s rozdělením kompetencí pro řešení konkrétní problematiky. Asistenti pedagoga si pod metodickým vedením speciálního pedagoga a výchovného poradce předávají zkušenosti ze vzájemných hospitací, řeší možnosti různých přístupů k práci v hodinách, které se liší podle věku a potřeb žáků. Podílejí se také na přípravě výuky společně s vyučujícími, účastní se pedagogických rad. Jejich vzájemná komunikace, sdílení a výměna zkušeností mají pozitivní dopad do výuky a do výsledků vzdělávání žáků především na prvním stupni, vedou ke zvyšování kvality práce a zvyšování účinnosti realizovaných podpůrných opatření. Ve třídách, kde je větší kumulace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, posílila škola personální podporu o druhého pedagoga a jasně stanovila kompetence pro vzájemnou interakci a koordinaci práce ve třídě. Toto opatření přispělo ke zvýšení efektivity vzdělávání a pozitivně

se promítlo do organizace práce se žáky ve sledovaných hodinách. Rizikem se jeví, že žáci s lehkým mentálním postižením nejsou v běžných hodinách vzdělávání speciálním pedagogem.

Výchovný poradce se zabývá žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Sleduje vývoj žáků, konzultuje potřebu a účinnost podpůrných opatření, která by vedla ke zvýšení kvality vzdělávání a k co nejlepšímu uplatnění žáků v budoucnu. Intenzivní spolupráce probíhá mezi členy poradenského pracoviště a učiteli při vyhodnocování podpůrných opatření. V oblasti vzdělávání žáků podle individuálního vzdělávacího plánu škola sjednotila pravidla pro jejich zpracování a vyhodnocování. U některých žáků je školským poradenským zařízením doporučena reedukace vzdělávacích potřeb prostřednictvím předmětu speciálně pedagogické péče. Toto podpůrné opatření bylo žákům druhého ročníku poskytováno nad rámec stanovené maximální týdenní hodinové dotace deklarované Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Během inspekční činnosti ředitelka přijala opatření a nedostatek odstranila.

Výchovný poradce je zároveň kariérovým poradcem, provází žáky při výběru střední školy. V předchozím školním roce se škole podařilo motivovat všechny žáky devátých ročníků k podání přihlášky k dalšímu vzdělávání. Všichni žáci při přijímacím řízení uspěli a byli přijati na obor vzdělání, který si vybrali, z toho cca 70 % žáků do oborů vzdělání s maturitní zkouškou. Škola se snaží sledovat také uplatnění a úspěšnost svých žáků ve středním vzdělávání.

Klima školy je vyhodnocováno ve spolupráci se školním parlamentem pravidelně, při signálech projevu rizikového chování opakovaně. Školní metodik prevence koordinuje činnost třídních učitelů a pomáhá v řešení krizových situací a rizikových jevů, zajišťuje besedy a semináře pro žáky. Ve všech třídách probíhají pravidelné aktivity zaměřené na posilování soudržnosti žáků se školou a vytváření bezpečného klimatu školy. Každá třída má vypracovaná pravidla chování a na počátku školního roku je analyzuje, případně aktuálně mění dle potřeb.

Činnosti školní družiny jsou pestré, jsou zaměřeny na prožitek. K smysluplnému využívání volného času a rozvoji sociálních kompetencí účastníků přispívá i řada akcí organizovaných společně pro obě oddělení. Výsledky vzdělávání účastníků posuzují vychovatelky individuálně zejména v oblasti praktických činností. Evaluace činnosti školní družiny je součástí výroční zprávy o činnosti školy za uplynulý školní rok.

Škola podporuje zapojování žáků do sportovních i předmětových soutěží a olympiád, v nichž žáci mohou porovnat své znalosti a dovednosti se svými vrstevníky. Žáci zažívají úspěch i v okresních a krajských kolech soutěží. Největšího úspěchu ve školním roce 2021/2022 dosáhl žák devátého ročníku, který úspěšně reprezentoval školu v celostátním kole ekonomické olympiády. Výrazného úspěchu dosáhl i aktivní žakovský parlament, který se v minulém i tomto školním roce se svým projektem umístil mezi deseti nejlepšími projekty v České republice a prezentoval ho v Senátu České republiky.

Škola úzce spolupracuje se zřizovatelem, vybranými školami v regionu a dalšími sociálními partnery, školu podporují i některé spádové obce. Pro rozvoj sociálních a komunikačních kompetencí žáků a dětí, vytváření vztahu ke škole, obci i regionu organizuje škola aktivity pro zákonné zástupce i veřejnost (např. tradiční školní akademii), žáci a děti se zapojují také do akcí zřizovatele. V minulém školním roce byla pro žáky školy přínosná realizovaná setkání s žáky německé školy v rámci miniprojektu přeshraniční spolupráce. Škola zveřejňuje informace o své činnosti na webových stránkách, sociálních sítích a místních a regionálních periodikách.

Závěry

Vývoj školy

- Od předchozí inspekční činnosti v roce 2016 narostl počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola proto posílila školní poradenské pracoviště o speciálního pedagoga a logopeda.
- Došlo k pozitivnímu posunu v oblasti péče o žáky se speciálními potřebami, škola nastavila účinný kontrolní systém vzhledem k hodnocení jejich výsledků vzdělávání. Pravomoci poradenského pracoviště byly delegovány na více členů. Asistenti pedagoga jsou systematicky metodicky vedeni tak, že v hodinách je jejich práce efektivní.
- Od předchozí inspekční činnosti přijala škola opatření v oblasti předškolního vzdělávání (např. úprava školního vzdělávacího programu, rozsahu přímé pedagogické činnosti učitelek apod.).

Silné stránky

- Aktivní zapojení žákovského parlamentu do činnosti školy přispívá k rozvoji sociálních a občanských kompetencí žáků a podporuje rozvoj jejich demokratických hodnot.
- Vedení školy vytvářením vhodných podmínek pro rozvoj efektivní komunikace mezi žáky a pedagogy a vzájemné spolupráce a komunikace mezi pedagogy pozitivně ovlivňuje školní klima, které podporuje učení každého žáka, a přispívá k profesnímu rozvoji pedagogických pracovníků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Při souběžné pedagogické činnosti učitelek mateřské školy ve třídě bylo jen v menší míře účelně využíváno skupinové a individuální vzdělávání, vzdělávací cíle řízených činností nebyly diferencovány vzhledem k věku a schopnostem jednotlivých dětí.
- Systém sledování vzdělávacích pokroků dětí s absencí závěrů pro jejich další osobnostní rozvoj je jen v malé míře efektivní pro individualizaci vzdělávání.
- Ve výuce byly jen v malé míře využívány různé informační zdroje a rozvíjena postojová složka cíle. Vyučující převážně na druhém stupni jen ojediněle zařazovali kooperativní formy práce, metody podporující rozvoj kritického myšlení a sebehodnocení či vzájemné hodnocení žáků jako prostředek motivace žáků k učení.

Příklady inspirativní praxe

- Škola dlouhodobě vytváří podmínky pro efektivní fungování žákovského parlamentu, který aktivně participuje na chodu školy, žáci se podílejí např. na tvorbě školních pravidel a prevenci rizikového chování. Škola aktivně podporuje posilování sounáležitosti žáků a učitelů se školou i obcí. Žákovský parlament organizuje aktivity také s nadregionálním přesahem.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Při souběžném působení učitelek ve třídě systematicky plánovat a uplatňovat diferenciaci cílů vzdělávání s ohledem na vývojové a individuální možnosti dětí v souvislosti s pedagogickou diagnostikou, využívat skupinové aktivity a individualizaci vzdělávání.
- Pro zkvalitnění práce se žáky s lehkým mentálním postižením kontaktovat základní školu, která má se vzděláváním takových žáků v běžných třídách dlouhodobé zkušenosti, a sdílet s ní úspěšné strategie pro vzdělávání těchto žáků.

- Metodickou podporu pedagogů zaměřit na využívání sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků ve vyučovacích hodinách, na zařazování metod a forem práce vedoucích k využívání různorodých informačních zdrojů, k rozvoji kritického myšlení, kooperace žáků a postojevých cílů. Na využívání těchto strategií zaměřit hospitační činnost.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Obcí Dolní Žandov dne 29. 10. 2009
2. Jmenování ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2021 vydané Obcí Dolní Žandov pod čj. OÚDŽ 507/2021
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 27. 2. 2023
4. Souhlas se zřízením přípravné třídy základní školy ve školním roce 2022/2023 vydaný Krajským úřadem Karlovarského kraje, odborem školství, mládeže a tělovýchovy dne 23. 6. 2022 pod čj. KK/8218/SK/22
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně osvědčení o absolvovaných vzdělávacích akcích vedená k datu inspekční činnosti
6. Plán dalšího vzdělávání zaměstnanců školy v roce 2022/2023 z 15. 8. 2022 včetně seznamu absolvovaných vzdělávacích akcí v roce 2021/2022
7. Koncepce rozvoje školy z 1. 1. 2023
8. Plán práce na školní rok 2022/2023
9. Plán kontrolní a hospitační činnosti
10. Organizační řád platný od 31. 8. 2022
11. Záznamy z hospitační činnosti a vzájemných hospitací vedené k datu inspekční činnosti
12. Školní vzdělávací programy pro základní, předškolní a zájmové vzdělávání a přípravnou třídu platné k datu inspekční činnosti
13. Školní řád základní školy včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků platný od 1. 9. 2022
14. Školní řád mateřské školy platný od 1. 9. 2022
15. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2022
16. Třídní vzdělávací programy mateřské školy
17. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023
18. Rozvrhy tříd ve školním roce 2022/2023

19. Školní matrika vedená ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti
20. Záznamy o rozvoji dětí (pedagogická diagnostika) vedené k datu inspekční činnosti
21. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2022/2023 vedené k datu inspekční činnosti
22. Záznamy hodnocení výsledků vzdělávání ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 vedené k datu inspekční činnosti
23. Dokumentace školního poradenského pracoviště vedená ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti
24. Záznamy z jednání metodických orgánů vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/23 k datu inspekční činnosti
25. Dokumentace BOZ vedená k datu inspekční činnosti
26. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Eva Lorencová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

.....

Mgr. Eva Nováková, školní inspektorka

.....

Mgr. Alena Nováková, školní inspektorka

.....

Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice

.....

Mgr. Radomíra Jenková, školní
inspektorka

.....

V Karlových Varech 3. dubna 2023